

Vereenvoudigde wijze van bekostiging SBO onder passend onderwijs

Om te komen tot een vereenvoudigde wijze van bekostiging SBO onder passend onderwijs in verband met het gebruik van zogenaamde Kamers binnen het SWV passend onderwijs moet eerst in kaart worden gebracht hoe de bekostiging van de SBO wettelijk geregeld is en welke aanpassingen daarbij in de praktijk tot stand zijn gekomen.

Bekostiging SBO

De bekostiging van de SBO betreft voor de personele bekostiging:

- a. de basisbekostiging (leeftijdsafhankelijk)
- b. de ondersteuningsbekostiging (leeftijdsafhankelijk)
- c. de cumi-bekostiging (leeftijdsafhankelijk)
- d. aanvullende bekostiging schoolleider (afhankelijk van schoolgrootte: <100 of 100 II. of groter), plus de professionaliseringstoelage
- e. budget P&A (vast bedrag per school plus bedrag per leerling en per cumi-leerling)
- f. bekostiging prestatiebox (bedrag per leerling)

De bekostiging van de SBO voor de materiële bekostiging:

- a. groepsafhankelijke basisbekostiging met vaste voet (bepaling aantal groepen o.b.v. deeltal 14 met afronding naar boven, en per vestiging)
- b. leerlingafhankelijke basisbekostiging met vaste voet
- c. ondersteuningsbekostiging per leerling

Rechtstreekse bekostiging door het Rijk aan de SBO o.b.v. de teldatum 1 okt T-1 betreft:

A. Personele bekostiging:

- de personele basisbekostiging
- de personele ondersteuningsbekostiging tot 2% van het aantal leerlingen basisonderwijs van het SWV
- de cumi-bekostiging
- aanvullende bekostiging schoolleider
- budget P&A
- prestatiebox

B. Materiële bekostiging

- de basisbekostiging
- de ondersteuningsbekostiging tot 2% van het aantal leerlingen van het SWV

Het SWV betaalt aanvullend o.b.v. de leerlingentelling op de peildatum 1 februari:

A. Personele bekostiging:

- de basisbekostiging o.b.v. het verschil van het aantal leerlingen peildatum min aantal leerlingen 1 okt. T-1
- de ondersteuningsbekostiging o.b.v. het verschil van het aantal leerlingen peildatum min de 2% van het aantal leerlingen SWV op 1 okt. T-1

B. Materiële bekostiging:

- de basisbekostiging o.b.v. het verschil van het aantal leerlingen peildatum min aantal leerlingen 1 okt. T-1
- de ondersteuningsbekostiging o.b.v. het verschil van het aantal leerlingen peildatum min de 2% van het aantal leerlingen SWV op 1 okt. T-1

Aannames

In deze wijze van bekostiging door het SWV zijn een aantal aannames verwerkt:

1. Voor elke leerling SBO vindt vanuit het SWV de reguliere bekostiging personeel (basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging) per leerling plaats, niet meer en niet minder. Dit houdt in dat in principe sprake is van de landelijke gemiddelde leeftijdsafhankelijke bekostiging cf. de GPL.

2. Het houdt ook in dat een eventueel negatief verschil in leerlingenaantal (1 okt. T-1 en peildatum) ook wordt verrekend en dan dus terugbetaling van de SBO aan het SWV betekent.
3. Ditzelfde geldt analoog voor de materiële bekostiging.

Wettelijk is het iets anders geregeld, namelijk:

- de aantallen grensverkeerleerlingen worden verrekend tussen de SWV en de SBO. Dat maakt de berekening extra ingewikkeld. Daarom is het praktijk onder WSNS dat het grensverkeer rechtstreeks wordt verrekend tussen de SWV-en. De bekostiging grensverkeerleerling gaat voor de personele bekostiging uit van de landelijke GPL en is dus niet leeftijdsafhankelijk.
- een lager aantal leerlingen op de peildatum t.o.v. de teldatum 1 okt. T-1 wordt voor de personele basisbekostiging op 0 gesteld. In de praktijk vindt echter wel verrekening plaats met de ondersteuningsbekostiging.
- de personele bekostiging o.b.v. de peildatum vindt plaats o.b.v. de landelijke GGL (dan dus de landelijke GPL) of o.b.v. de GGL van de SBO (dan dus de school GPL) naar keuze van het SWV. Keuze voor de landelijke GPL wordt aangeraden ook omdat de prognose van de GGL buitengewoon lastig is. Overschrijdt de overdrachtsverplichting van het SWV de personele bekostiging van het SWV dan moeten de schoolbesturen in het SWV aanvullend bijspringen.
- de materiële bekostiging o.b.v. 1 okt. T-1 is onder WSNS alleen bepalend voor de basisbekostiging en ondersteuningsbekostiging. Meer leerlingen op de peildatum worden buiten beschouwing gelaten.
- de ondersteuningsbekostiging (materieel) in verband met grensverkeer is niet genormeerd, maar kan qua omvang door het SWV zelf bepaald worden. De overdracht wordt hier begrensd tot maximaal het bedrag dat voor de materiële bekostiging door het SWV is ontvangen.
- bij de overdrachtsverplichtingen is er een scheiding in de personele en materiële bekostiging ondanks het principe van de lumpsumbekostiging.

Het SWV kan afwijken van de wettelijke regeling als het gaat om de interne bekostiging binnen het SWV. Afwijking tussen SWV-en kan formeel alleen als de betrokken SWV-en daarmee instemmen. In de huidige praktijk wordt gewerkt o.b.v. de beide bovenstaande aannames en op basis van rechtstreekse verrekening van het grensverkeer tussen de SWV-en. De wettelijke regelingen worden hierbij dus aangepast conform de eenvoudiger werkwijze van de beide aannames. De verrekening van het grensverkeer wordt vrijwel overal tussen de SWV geregeld vaak zonder dat er sprake is van expliciete besluitvorming erover tussen de SWV-en.

Grensverkeer en T-1 systematiek

Voor het grensverkeer geldt wettelijk bovendien dat als grensverkeerleerling, iedere leerling meetelt die in het voorafgaande schooljaar bij de SBO van een ander SWV is ingeschreven in de periode tussen 1 augustus T-1 en 31 juli T, tenzij de leerling op 1 augustus T niet meer ingeschreven is bij de SBO. Hierbij wordt dus de T-1 systematiek niet consequent gevolgd. Het betekent ook dat leerlingen die na de peildatum alsnog worden ingeschreven bij de SBO van het andere SWV ook verrekend moeten worden tussen de SWV. In de praktijk wordt dit meestal genegeerd. Het grensverkeer is per 1 augustus 2014 opnieuw gestart!

Bekostiging per leerling

Rekening houdend met de gegroeide praktijk omtrent de aanpassingen en het grensverkeer komt het vooral neer op het hanteren van het uitgangspunt dat bekostiging van de SBO plaatsvindt o.b.v. het leerlingenaantal op de peildatum met als normbekostiging de reguliere bedragen die per leerling gelden. Als reguliere personele bekostiging wordt daarbij nog vaak de leeftijdsafhankelijke bekostiging gekozen, maar het advies is om de landelijke GPL te hanteren.

Werken met Kamers

Wanneer overwogen wordt om met zogenaamde (regionaal vastgestelde) Kamers te werken binnen het kader van het SWV passend onderwijs ligt het voor de hand om de bekostiging van de SBO zo eenvoudig mogelijk te houden en daarbij het uitgangspunt te hanteren dat het aantal leerlingen op de peildatum de norm is voor de bekostiging door het SWV van de reguliere bekostiging per leerling volgens nog steeds de T-1 systematiek. Dan is het ook het eenvoudigst om voor de personele bekostiging van de ondersteuning niet uit te gaan van de leeftijdsafhankelijke bekostiging maar van de landelijke GPL en leidt dan tot vaste bedragen per leerling. (Dit uitgangspunt geldt wettelijk ook voor de bekostiging door het SWV van de zware ondersteuning.) Overigens blijft het ontraden om met Kamers te werken omdat het te complicerend werkt.

Dezelfde benadering van de GPL als norm voor de personele ondersteuningsbekostiging ligt dan ook voor de hand voor de basisbekostiging. Dat is het ook al voor het grensverkeer.

SBO in meer dan één Kamer: Een vestiging van een SBO kan slechts in één Kamer voorkomen met de regionale indeling per Kamer. Maar er kan wel sprake zijn van een SBO die een hoofd- en één of meer (erkende) nevenvestigingen heeft waarbij de hoofd- en nevenvestigingen in verschillende Kamers kunnen liggen. Dit leidt niet tot extra complicaties door in de bekostiging van het SWV o.b.v. de peildatum uit te gaan van elke afzonderlijke vestiging op basis van de toedeling per Kamer. De rechtstreekse (lineaire en niet-lineaire) bekostiging door het Rijk aan de SBO o.b.v. 1 okt. T-1 als zodanig is dan een zaak van de school intern om tot nadere verdeling tussen de vestigingen over te gaan en is geen zaak waar het SWV bij betrokken hoeft te zijn.

Toepassing vereenvoudigde wijze van bekostiging

Wanneer we de vereenvoudigde wijze van bekostiging toepassen met de kengetallen zoals die voor de personele bekostiging gelden voor het schooljaar 2017-2018 en voor de materiële bekostiging voor het kalenderjaar 2017 en die voor het kalenderjaar 2018, komen we tot de volgende kengetallen per leerling voor de bekostiging van de SBO die voor het SWV relevant zijn.

Personele bekostiging 2018-2019:

Basisbekostiging $0,0452 \times \text{€ } 73.760,06 = \text{€ } 3.333,95$
Ondersteuningsbekostiging $0,0646 \times \text{€ } 73.760,06 = \text{€ } 4.764,90$

<i>Materiële bekostiging:</i>	<i>2017</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>
Basisbekostiging ¹	€ 789,00	€ 806,-	818,-
Ondersteuningsbekostiging	€ 224,22	€ 229,18	232,62

Grensverkeerleerling:

Bekostiging per leerling, ingeschreven voor 1 oktober T-1:

Personele ondersteuningsbekostiging: € 4.764,90 per schooljaar (prijspeil 2018-2019)
Materiële ondersteuningsbekostiging: € 229,18 per kalenderjaar (prijspeil 2018)
Materiële ondersteuningsbekostiging: € 232,62 per kalenderjaar (prijspeil 2019)

Ingeschreven na 1 oktober T-1:

Personele basis- en ondersteuningsbekostiging: € 8.098,85 per schooljaar (peil 2018-2019)
Materiële basis- en ondersteuningsbekostiging: € 1.035,18 per kalenderjaar (peil 2018)
Materiële basis- en ondersteuningsbekostiging: € 1.040,62 per kalenderjaar (peil 2019)

---

¹ De berekening van de materiële basisbekostiging is een berekend gemiddelde waarbij de groepsafhankelijke bekostiging is teruggerekend tot een gemiddeld bedrag per leerling. Dit is nodig omdat één leerling meer of minder het verschil maakt voor de bekostiging van een gehele groep meer of minder.

Wanneer toch vastgehouden wordt aan de leeftijdsafhankelijke bekostiging dan wordt de berekening van de kengetallen voor de personele bekostiging gecompliceerder doordat dan gewerkt moet worden met het vaste bedrag per leerling plus het leeftijdsafhankelijke bedrag per leerling vermenigvuldigd met de GGL die voor de (vestiging van de) SBO van toepassing is².

Teruggebracht tot een bedrag per leerling per schooljaar resp. per kalenderjaar vergt het de omrekening van de materiële bekostiging per kalenderjaar naar het schooljaar en omgekeerd vergt het de omrekening van schooljaar naar kalenderjaar. Dat is redelijk eenvoudig te doen met de 5/12^e en 7/12^e systematiek.

Voorbeeld:

Bij omrekening naar schooljaar worden de volgende kengetallen verkregen:

Personele bekostiging 2018-2019:

Basisbekostiging 0,0452 x € 73.760,06 = € 3.333,95

Ondersteuningsbekostiging 0,0646 x € 73.760,06 = € 4.764,90

<i>Materiële bekostiging:</i>	<i>2018</i>	<i>2019</i>	<i>2018-2019</i>
Basisbekostiging	€ 806,-	€ 818	€ 812
Ondersteuningsbekostiging	€ 229,18	€ 232,62	€ 230,90

Deze bedragen zijn in afwachting van de opgave in sept. 2018 en worden dan bijgesteld.

Samengevoegd geeft het dus de volgende kengetallen per schooljaar per leerling:

Basisbekostiging € 3.333,95 + € 812 = € 4.145,95

Ondersteuningsbekostiging € 4.764,90 + € 230,90 = € 4.995,80

Totaal bedrag per leerling schooljaar 2018-2019: € 9.141,75

Bij alle bedragen geldt de kanttekening dat voor de bekostiging gewerkt is met de bedragen die per oktober 2018 bekend zijn. Zodra de bedragen worden bijgesteld zal deze notitie worden geüpdatet.

Instrument

Wanneer met de kengetallen gewerkt wordt, is het redelijk eenvoudig die ook in een instrument te verwerken. Het instrument waarmee met Kamers gewerkt wordt zal echter nog complexer worden dan het instrument SWV passend onderwijs zonder Kamers nu al is. De data omtrent de leerlingenaantallen per Kamer en per vestiging SBO en het grensverkeer tussen de Kamers plus het grensverkeer tussen de SWV passend onderwijs dienen nauwkeurig bijgehouden te worden door het SWV zelf want deze gegevens zijn slechts indirect en deels terug te vinden bij DUO.

Bé Keizer, lid expertgroep passend onderwijs

---

² In de berekening van het Rijk wordt hierbij de GGL van de school in zijn geheel gehanteerd en niet de GGL per vestiging. Berekening met de GGL per vestiging is nog weer extra complicerend.